

Festivalen Endelave
Vesterby 74
8789 Endelave
ATT. Erik Munk Jacobsen

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 61488
Ref. cvj
Den 31. juli 2025

Dispensation til etablering af midlertidigt campingområde samt opstilling af toiletvogne og badevogne inden for strandbeskyttelseslinjen i perioden fra den 28. til 31. august 2025 i forbindelse med afholdelsen af Endelave musikfestival

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til, i forbindelse med Endelave musikfestival at:

- Etablere et midlertidigt campingområde med en toiletvogn og en badevogn inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 77c Endelave by, Endelave, Kongevejen 46, 8789 Endelave, i Horsens Kommune.
- Opstille to toiletvogne og en badevogn inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 6k Endelave by, Endelave, i Horsens Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Festivalen afholdes d. 29-30 august 2025. Etableringen af campingområdet og opstilling af toiletvogne og badevogne må ske fra d. 28 august, og det skal være fjernet senest d. 31. august 2025.
- Arealerne skal efter oprydningen fremstå som før opstillingen gik i gang.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

- Der må ikke foretages terrænændringer, hverken permanent eller midlertidigt.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

I forbindelse med afholdelsen af Endelave Musikfestival, der er en to dags festival, er det ønsket at etablere et midlertidigt campingområde, opsætte tre toiletvogne og to badevogne inden for strandbeskyttelseslinjen på to forskellige matrikler. Selve festivalen er placeret udenfor strandbeskyttelseslinjen og afholdes på Endelave camping. Se figur 1.

Fig. 1. Ortofoto 2024. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel. Den gule prik markerer matriklen samt placeringen af de to toiletvogne samt en badevogn. Den blå prik markerer matriklen hvor det er ønsket at etablere den midlertidige campingområde med en toiletvogn og badevogn. Den lille markering viser placeringen af festivalen der er beliggende uden for strandbeskyttelseslinjen

Det fremgår af ansøgningen:

"Festivalen er en genoplivning af en lokal begivenhed, der senest fandt sted for over 35 år siden. Med afsæt i øens traditioner ønsker vi at skabe en hyggelig musikfestival målrettet et voksent publikum. Hvis økonomien og opbakningen til festivalen er positiv efter august, tilstræber vi at fortsætte i 2026."

Festivalpladsen

Det oplyses i ansøgningen at der i forbindelse med festivalpladsen er ønske om at opstille to toiletvogne og en badevogn inden for strandbeskyttelseslinjen. Se figur 2.

Det oplyses at opbygningen af festivalpladsen påbegyndes mandag den 25. august og nedtagningen forventes afsluttet onsdag den 3. september 2025.

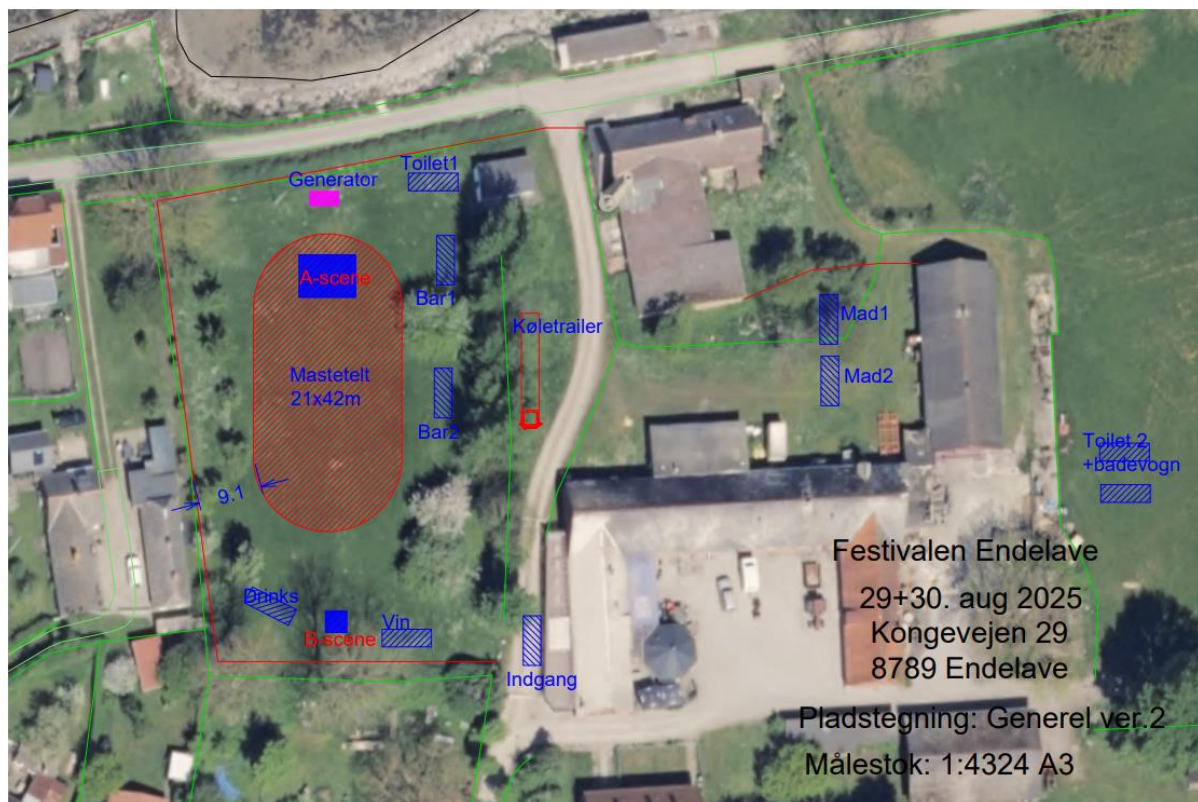

Fig. 2. Kortbilag fra ansøgningen af festivalpladsen.

Campingområdet

Af ansøgningen fremgår det, at der søges om dispensation til midlertidigt brug af arealet ved

sportspladsen, Kongevejen 46, 8789 Endelave, til midlertidig campingplads i forbindelse med Festivalen Endelave den 29. og 30. august 2025.

Ligeledes fremgår det af ansøgningen:

- Pladsen indrettes med 3 felter på 30x30m og 5m friområder mellem felterne.
- Der etableres midlertidige faciliteter såsom toiletvogn og badevogn.
- Der laves plads til maksimalt 180 telte.

- Opbygning påbegyndes den 28. august og nedtagning forventes afsluttet den 31. august. Se. figur 3.

Fig. 3. Kortbilag fra ansøgningen af teltområdet.

Dele af det ansøgte er beliggende op til natur- og vildtreservat Endelave, hvorfor denne afgørelse sendes til Naturstyrelsen til orientering.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 56 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 52 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave og fuglebeskyttelsesområde nr. 36 Horsens Fjord og Endelave. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 13 Horsens Fjord og Endelave.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på projekts begrænsede karakter samt at der er tale om et kortvarigt arrangement. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen. Der er tale om opsætning af anlæg, der skal henstå ud over en enkelt dag og etablering af et campingområde, hvorfor forholdene forudsætter dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Ved vurdering af hvorvidt der kan dispenseres til et midlertidigt arrangement, lægges vægt på, at arrangementet ikke vil spærre for adgangen til strand, at arrangementer er af kortvarig karakter, samt at der sker komplet oprydning, således at arealerne efterfølgende fremstår uændrede. Der stilles i udgangspunktet vilkår om oprydning i dispensationerne til arrangementerne.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte, grundet den midlertidige karakter, ikke vil stride afgørende mod de interesser, der skal varetages ved strandbeskyttelseslinjen. Herudover er der lagt vægt på at campingområdet er placeret landværts byen og i et område der er delvis omkranset af bygninger.

Ud fra en samlet vurdering af sagen meddeler Kystdirektoratet hermed dispensation til etablering af midlertidigt campingområde med en toiletvogn og badevogn, samt opstilling af to toiletvogne og en badevogn som ansøgt og på nærmere angivet vilkår.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til det ansøgte.

Med venlig hilsen

Christina Actonia Hattesen-Hangård
Kystdirektoratet
+45 20 93 17 86
cvj@kyst.dk

Bilagsliste:

- Bilag 1: Lovgrundlag
Bilag 2: Klagevejledning
Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Horsens Kommune, horsens.kommune@horsens.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Horsens, horsens@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Søhøjlandet, soehoejlandet@friluftsradet.dk; jankarnoe@gmail.com
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Horsens, horsens@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 56, Horsens Fjord, havet øst for og Endelave

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 52		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Vadegræssamfund (1320)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klithede* (2140)	Skovklit (2180)
	Klitflavning (2190)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålsø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Odder (1355)	Gråsæl (1364)
	Spættet sæl (1365)	Marsvin (1351)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 36		
Fugle:	Skarv (TY)	Lysbuget knortegås (T)
	Bjergand (T)	Edderfugl (T)
	Fløjlsand (T)	Hvinand (T)
	Havørn (Y)	Rørhøg (Y)
	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Lille Kobbersneppe (T)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Havterne (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Dværgterne (Y) er ikke til stede i fuglebeskyttelsesområde F36. For trækfuglene er skarv (T) ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))